

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра історії, теорії мистецтв та виконавства

ЗАТВЕРДЖЕНО

Професор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації.

проф. Гаврилюк С. В.

С. В. Гаврилюк

2015 р.

ЕСТРАДНИЙ СПІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки магістра

спеціальності: 8.02020401 “Музичне мистецтво”

Робоча програма навчальної дисципліни “Естрадний спів” для студентів ОС “Магістр” спеціальності 8.02020401 “Музичне мистецтво”

18 серпня 2015 року. – 12 с.

Розробник: Корольчук О. Л., ст. викладач кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Рецензент: Ігнатова Л.П., канд. мист., доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
протокол № 2 від 18 вересня 2015 р.

Завідувач кафедри: Чепелюк В. А.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інститут мистецтв
протокол № 2 від 14.10 2015 р.

Голова науково-методичної комісії факультету Шиманський П.Й.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 4 від 16.12. 2015р.

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ

У сучасній музиці естрадний спів займає особливе місце. На відміну від класичного вокалу, котрий виріс з духовної музики, естрадний спів виник з побутового фольклору різних культур і відрізняється різноманіттям форм і напрямків. Незважаючи на істотні відмінності з класичним вокалом, естрадний вокал базується на тих же фізіологічних принципах в роботі голосового апарату і є предметом вокальної педагогіки. Основним призначенням навчального курсу є: вивчення теоретичних основ, необхідних для формування професійного музиканта і педагога; оволодіння специфічною технікою вокальної майстерності, відповідного сучасним вимогам естрадного виконавського мистецтва. “Естрадний спів” є навчальною дисципліною, що забезпечує ефективне навчання із суміжними дисциплінами спеціального циклу, такими, як хоровий клас (збагачення індивідуальними тембрами хорової звучності, витривалість голосу при хоровому співі), сольфеджіо (вокальне інтонування), педагогічна практика та ін.

Робоча програма навчальної дисципліни “Естрадний спів” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 8.02020401 “Музичне мистецтво”.

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця !

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 5,5	0202 Мистецтво	За вибором
	8.02020401 Музичне мистецтво	
Модулів 6	магістр	Рік підготовки: 1,5
Змістових модулів 2		Семестр: 9-11
ІНДЗ: немає		Індивідуальні заняття 54
Загальна кількість годин- 165		Самостійна робота 101
Тижневих годин Аудиторних: 9 семестр 1 год. 10 семестр 1 год. 11 семестр 2 год. Самостійної роботи: 2 Консультації 0,2 - 0,3		Консультації 10 9 семестр 3 10 семестр 3 11 семестр 4
		Форма контролю: диф. залік – 9 семестр екзамен 10, 11 семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни “Естрадний спів” є:

- різнобічне виховання особистості майбутнього естрадного співака; практична підготовка студентів до вокальної діяльності;
- виховання художнього мислення, педагогічних здібностей;
- формування необхідних вокальних навичок й умінь майбутніх естрадних співаків.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Естрадний спів” є:

- формування розуміння механізмів співацького процесу;
- розвиток активного вокального слуху;
- формування та удосконалення вокально-технічних та художньо-виразових навичок;
- розширення музичного світогляду, ознайомлення з кращими зразками української та зарубіжної вокальних шкіл, народною музичною творчістю.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- особливості кантиленного співу та сольного виконавства;
- закономірності та засоби виконання творів;
- особливості роботи резонаторів;
- специфіку роботи з мікрофоном і фонограмою.

вміти:

- володіти рівністю звучання голосу на різних ділянках діапазону; виконувати твори різних стилів і жанрів;
- закріплювати навички точного інтонування на більш складному матеріалі;
- на високому технічному рівні виконувати твори під власний акомпанемент.

Зміст аудиторної роботи викладача зі студентом у процесі опанування курсу естрадного співу значною мірою визначається індивідуальними властивостями студента, а саме:

- характером особистості та обдарованості студента, рівнем його професійної підготовки;
- рівнем інтелектуально-художнього розвитку майбутнього музиканта;
- рівнем теоретичної підготовки;
- особливостями уваги, сприймання, пам’яті, творчої фантазії та асоціативно-образного мислення.

Формування професійної майстерності майбутнього фахівця повинно відбуватись у нерозривній єдності художньої та технічної сторони виконавського мистецтва, що передбачає особливу увагу до вибору репертуару – його жанрової та стильової різноманітності. Визначаючи рівень складності музичних творів і рекомендуючи їх для вивчення у тому чи іншому семестрі, необхідно враховувати умовність подібного розподілу, пов’язану з відмінностями рівня попередньої фахової підготовки та музичного мислення студента.

Матеріал дисципліни протягом кожного семестру структурується на два змістові модулі, результати вивчення яких демонструються двічі за семестр під час модульного контролю.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 165 годин / 5,5 кредитів ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вдосконалення виконавської майстерності сольного співу.

Тема 1. Робота над практичними співацькими навичками. Формування фонетичного слуху та вокальних уявлень про акустично-повноцінне звучання співацького голосу. Розспівування як метод постановки голосу. Основні навички формування голосних та артикуляції приголосних звуків під час співу на всіх ділянках діапазону. Робота над вірним співацьким звукоутворенням на центральній ділянці діапазону. Удосконалення співацького дихання. Робота над відчуттям співацької опори. Удосконалення навичок високої співочої позиції. Робота над використанням різних типів атаки звуку.

Тема 2. Робота з вокальним текстом та колоквиум. Виконання двох різнохарактерних та різножанрових вокально-естрадних творів. Дати обґрунтовані відповіді на запитання щодо жанрово-стилістичних, композиційних, вокально-інтонаційних та технічних аспектів твору, визначати жанрово-стильову приналежність виконуваних творів; володіти методами аналізу музичних творів з урахуванням знань різних напрямків і стилів мистецтва.

Змістовний модуль 2. Поєднання художньої та технічної сторони виконавського мистецтва.

Тема 3. Робота з мікрофоном та фонограмою. Розвиток свідомих вокальних уявлень. Удосконалення навичок кантиленного співу. Підбір репертуару, методика розучування пісні. Виконання різнохарактерних та різножанрових вокально-естрадних творів супроводом чи фонограмою (-) згідно з індивідуальною програмою студентів. Специфіка поєднання вокалу та інструментальної групи.

Тема 4. Концертно-виконавська діяльність. Вплив фразування, логічних аспектів, динамічного розвитку на виявлення внутрішнього змісту твору та передачі художнього образу. Володіння звуком при різних динамічних показниках. Типи концертної практики: (концерти тематичні, змішані). Робота над виконанням вокальних вправ, вокалізу й двох різножанрових вокальних творів малої форми. Робота над джазовими творами. Розуміння художньої інтерпретації твору. Сценічна культура.

Орієнтовні приклади програм:

1. Ю. Рибчинський, слова І. Поклада. „Чарівна скрипка”.
2. Дж. Гершвін, ["Embraceable you"](#)

3. Н. Катаккіо, ["Яблучний сік"](#)
4. Н. Н. Катаккіо, ["Балада"](#)
5. М. Каф'єро, „Більш-менш”
6. М. Каф'єро, ["Cip & Ciop"](#)
7. М. Каф'єро, „Трикутник”
8. Ч. Кореа, ["It could happen to You"](#)
9. Ч. Кореа, ["Folk song"](#)
10. Ч. Кореа, ["Waltse for Dave"](#)
11. А. Мандаріні, ["Думки"](#)
12. Р. Руджери, ["Карнавал"](#)
13. Т. Тонори, ["Summer Folk Song"](#)
14. М. де Алое, ["La danza di Matisse"](#)
15. Б. Барбера, ["Тиша"](#)
16. Дж. Гершвін, ["Embraceable you"](#)
17. М. Кампобассо, ["Два питання"](#)
18. М. Каф'єро, „Трикутник”

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Інд. заняття	Консультації	Сам. роб.
1	2	3	4	5
9 семестр				
Змістовий модуль I. Вдосконалення виконавської майстерності сольного співу.				
Тема 1. Робота над практичними співацькими навичками.	10	4	1	5
Тема 2. Робота з вокальним текстом та колоквиум.	10	4	-	6
Разом за змістовим модулем 1	20	8	1	11
Змістовий модуль II. Поєднання художньої та технічної сторони виконавського мистецтва.				
Тема 3. Робота з мікрофоном та фонограмою.	15	5	1	9
Тема 4. Концертно-виконавська діяльність.	10	5	-	5
Разом за змістовим модулем 2	25	10	1	14
Разом за змістовими модулями 1, 2	45	18	2	25

10 семестр				
Змістовий модуль I. Вдосконалення виконавської майстерності сольного співу.				
Тема 1. Робота над практичними співацькими навичками.	7	3	-	4
Тема 2 Робота з вокальним текстом та колоквиум.	8	3	1	4
Разом за змістовим модулем 1	15	6	1	8
Змістовий модуль II. Поєднання художньої та технічної сторони виконавського мистецтва.				
Тема 3. Робота з мікрофоном та фонограмою.	7	3	-	4
Тема 4. Концертно-виконавська діяльність.	8	3	1	4
Разом за змістовим модулем 2	15	6	1	8
Разом за змістовими модулями 1, 2	30	12	2	16
11 семестр				
Змістовий модуль I. Вдосконалення виконавської майстерності сольного співу.				
Тема 1. Робота над практичними співацькими навичками.	23	6	2	15
Тема 2. Робота з вокальним текстом та колоквиум.	22	6	1	15
Разом за змістовим модулем 1	45	12	3	30
Змістовий модуль II. Поєднання художньої та технічної сторони виконавського мистецтва.				
Тема 3. Робота з мікрофоном та фонограмою.	23	6	2	15
Тема 4. Концертно-виконавська діяльність.	22	6	1	15
Разом за змістовим модулем 2	45	12	3	30
Разом за змістовими модулями 1, 2	90	24	6	60
Усього годин	165	54	10	101

5. Теми індивідуальних занять

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Робота над практичними співацькими навичками. Формування фонетичного слуху та вокальних уявлень про акустично-повноцінне звучання співацького голосу. Розспівування як метод постановки голосу. Основні навички формування голосних та артикуляції приголосних звуків під час співу на всіх ділянках діапазону. Робота над вірним співацьким звукоутворенням на центральній ділянці діапазону. Удосконалення співацького дихання. Робота над відчуттям співацької опори. Удосконалення навичок високої співочої позиції. Робота над використанням різних типів атаки звуку.	13
2	Тема 2. Робота з вокальним текстом та колоквиум. Виконання двох різнохарактерних та різножанрових вокально-естрадних творів. Дати обґрунтовані відповіді на запитання щодо жанрово-стилістичних, композиційних, вокально-інтонаційних та технічних аспектів твору, визначати жанрово-стильову приналежність виконуваних творів; володіти методами аналізу музичних творів з урахуванням знань різних напрямків і стилів мистецтва.	14
3	Тема 3. Робота з мікрофоном та фонограмою. Розвиток свідомих вокальних уявлень. Удосконалення навичок кантиленного співу. Підбір репертуару, методика розучування пісні. Виконання різнохарактерних та різножанрових вокально-естрадних творів супроводом чи фонограмою (-) згідно з індивідуальною програмою студентів. Специфіка поєднання вокалу та інструментальної групи.	13
4	Тема 4. Концертно-виконавська діяльність. Вплив фразування, логічних аспектів, динамічного розвитку на виявлення внутрішнього змісту твору та передачі художнього образу. Володіння звуком при різних динамічних показниках. Типи концертної практики: (концерти тематичні, змішані).Робота над виконанням вокальних вправ, вокалізу й двох різножанрових вокальних творів малої форми. Робота над джазовими творами. Розуміння художньої інтерпретації твору. Сценічна культура.	14
	Разом	54

6. Самостійна робота

Таблиця 4

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Робота над практичними співацькими навичками.	24
2	Тема 2. Робота з вокальним текстом та колоквіум.	24
3	Тема 3. Робота з мікрофоном та фонограмою.	29
4	Тема 4. Концертно-виконавська діяльність.	24
5	Разом	101

7. Методи навчання:

інформаційно-рецептивний; репродуктивний; продуктивний; практичний.

Методи та засоби діагностики успішності навчання:

вербалізація змісту вокально-виконавської роботи (колоквіум), академічні концерти, публічні виступи, участь фестивалів тощо.

Навчальна дисципліна “Естрадний спів” оцінюється за модульно-рейтинговою системою, яка складається з 2 модулів у семестрі.

Поточний контроль здійснюється під час проведення індивідуальних занять і має за мету перевірку рівня практичної підготовленості студента. Поточний контроль реалізується у формі опитування, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить **40 балів**.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульних контрольних робіт: виконання чотирьох різнохарактерних творів (по 2 в кожній МКР). Усна анотація до виконуваних у даному семестрі творів (відомості про авторів, вокально-інтонаційний та художньо-виконавський аналіз). Колоквіум передбачає висвітлення тем, згідно програми.

Максимальний бал, отриманий за дві МКР становить **60 балів**.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Таблиця 5

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	100
T 1	T 2	T 3	T 4			
10	10	10	10	30	30	

Критерії оцінювання поточного контролю.

Критерії оцінювання тем змістових модулів.

По кожній із тем, які виносяться на аудиторні заняття, студент отримує відповідні бали:

10-9 балів – за впевнене і грамотне виконання музичного матеріалу, емоційне, виразне виконання програми, точне інтонування і виконання всіх вокально-технічних вимог;

8 балів – за гарне володіння музичним матеріалом, виконання вокально-технічних вимог, але з допущенням деяких неточностей, неповне розкриття художнього образу;

7-6 балів – за недостатньо глибоке знання музичного матеріалу, відсутність володіння професійними навичками, формальний підхід до виконання програми;

5-4 балів – за нездатність виконання програми як напам'ять, так і по нотах, невиконання вимог вокальної техніки.

0 - Завдання не виконане.

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт та колоквиуму.

Модульні контрольні роботи проводяться у формі академічного концерту, де оцінюється дві форми роботи: концертний виступ та усні відповіді на питання колоквиума .

30-27 балів – за досконале, емоційно-виразне виконання програми, точне інтонування і виконання всіх вокально-технічних вимог; відповіді повні, точні, студент демонструє свій глибокий кругозір;

26-22 бали – за гарне володіння музичним матеріалом, виконання вокально-технічних вимог, але з допущенням деяких неточностей, неповне розкриття художнього образу; відповіді на достатньому рівні, студент демонструє

достатній кругозір;

21-18 – за недостатнє знання музичного матеріалу, відсутність володіння професійними навичками, формальний підхід до виконання програми; відповіді не точні, невміння сформулювати і висловити думку;

17-11 балів – за нездатність виконання програми як напам'ять, так і з нот, невиконання вимог вокальної техніки. Не дані відповіді на запитання.

0 балів - завдання не виконане.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

9. Список джерел

1. Колесса Н.Ф. Основы техники дирижирования. – Музична Україна, 1981.
2. Дмитревський М. Хорознавство і керування хором. К., Держ.видав., 1961.
3. Чесноков П.Г. Хор и управление им. – М.: ГМИ, 1961.
4. Андреева Л.Методика викладання хорового диригування. М., Музика, 1969.
5. Мусин И. Техника дирижирования. - Ленинград: Музыка, 1967.
6. Канерштейн М. Питання диригування. М., Музика, 1972.
7. Равінов О. Методика хорового співу в школі. К., Музична Україна, 1971.
8. Разумний І. Посібник з диригування. К., Музична Україна, 1968.
- 9.Остроменський В. Сприйняття музики як педагогічна проблема.К., Музична Україна, 1975.
- 10.Остроменський В. Художньо-педагогічний аналіз музичних творів.- „Музична Україна”, Київ, 1969.
- 11.Методика аналізу хорових творів. Прикарпатський університет. Івано-франківськ, 1992.
12. Коломоєць О. М. Хорознавство / навч. Посібник для студ. Внз., М-во освіти і науки України.- К., Либідь,2001.- 166с.
13. Хрестоматия по чтению хорových партитур с сопровождением. Вып.2 Для хора сопровождении ф-но / Сост. Л. Андреева, В. Попов – М.: Музыка, 1972 – 394 с.
14. Очеретовская Н.Л. Содержание и форма в музыке. Учеб. пособие / Н.Л. Очеретовская – К.: Музична Україна, 1984 – 152с.